

מי מעשיר עשירים

בנקאי יעקב רקנאטי מה יש?

בנקאי רפאל רקנאטי מדוע?

הסכסוך בין השניים, בעזרת בורר, או בית מיישפט, נמצא עד מהרה מי שהבטיח לערוך לערכן של מניות דיסקונט שהיו צריכות להימסר לבעלי הבינלאומי ערבות זהה לזו שניתנה ליתר המניות הבנקאיות. הנריב הירוע" היה גם הפעם אוצרה-המרינה.

עכשיו, לעזאזל, אני רוצה להביא: מדוע ממשלת ישראל צריכה — בכספי משלם המיסים ועל חשבון קיצבאות הילדים שייקטנו, ואיש לא יגיד לי שזו דמגוגיה — לסבסד את מישפחת רקנאטי, כדי שזו תשתלט על רבע מהבינלאומי?

לאומי מה יש? מה היה קורה אם ממשלת ישראל לא היתה ערבה למניות אלה. בעלי הבנק הפרטי הגדול במדינה, שפשט את הרגל ונוקק לחסדיה של המדינה, יכולים להמשיך ולצבור הון ונכסים, כאשר בכל מדינה מתוקנת היו יורדים לנכסיהם. כדי לשקם את 4000 פועלי אתא צריך הלוואה של 10 מיליון דולר. או למה נותנים מתנה של עשרות מיליוני דולר לבעלי דיסקונט?

אני עוד לא נרגעתי. מפולת מניות הבנקים תמשיך לגרום כאב-ראש "בריא" לכל מי שיעסוק בנושא. אבל יש זווית מסוימת שמרגיזה אותי ככל פעם מחדש.

כל הבנקים, פרט לשניים, שעל מניותיהם חל ההסדר המפורסם, שלפיו ערבה הממשלה לערכם צמוד דולר פלוס, הם בנקים הקרויים בנקים ציבוריים. לפחות פורמלית הרברים נכונים. הם אומנם לא שייכים לציבור, שממנו התפרנסו בכבוד, אבל בעל הדעה הוא ככל זאת גוף ציבורי.

אוצר התיישבות היהודים (בל"ל), חברת העובדים (בנק הפועלים), תנועת המיוזרחי העולמית (בנק המיוזרחי).

אבל איזה גוף ציבורי עומד, נניח מאחרי בנק כללי רוטשילד, לו ולמישפחתו יש כמה זכויות ובסך הכל זהו בנק קטן מאוד, המתמחה בעסקות מסוג מסויים. רישומו במערכת הבנקאות הישראלית קטן עוד יותר וגם היקף המניות שהנפיק קטן יחסית.

אך מה עם בנק דיסקונט, שחלקו במערכת הבנקאית הוא כ-17% ואי-די-בי הוא שם דבר. גם פה יש גוף ציבורי — מישפחת רקנאטי, בעיקר.

לי אישית אין טענות. ממשלת-ישראל החליטה שגם מניות קבוצת דיסקונט יכללו בהסדר. בעיקר כדי לראוץ לאלה שהשקיעו בניירות-הערך של הקבוצה.

זה זמן מה מנסה קבוצת דיסקונט לרכוש שליטה בבנק הבינלאומי. אחרי כל מיני גילגולים הסכים בנק ישראל שהקבוצה תרכוש רבע מהבעלות על הבנק. העיסקה בוצעה וכחלק מזה התשלום היו אמורים בעלי הבנק הבינלאומי

יותר טוב מדולר: השקל

בנק ישראל הוציא בסוף השבוע שעבר איסון חדש: אסול לישראל לקנות שיטרי אוצו אמריקאיים (טרזורי בילט). וכל-כך למה? משנת שלדעת ראשי בנק ישראל, הירבו תושבי ישראל לרכוש שיטרי אוצו אמריקאיים בהוצאות ממשלת ארצות-הברית, וכך גרמו לבריחת דולרים מישראל — עד כאן ההסבר הרישמי המקובל.

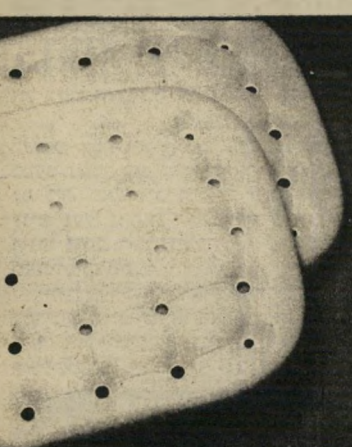
אחד מאנשי "שוק ההון" הסביר לי בהתרגשות מרובה, כי האמת היא שהסיבה לכך שבנק ישראל אסר על... וכו', שבבנק ישראל חוששין ליציבותו של הדולר האמריקאי ובשל חשש זה אסרו עלינו... וכו', אגב, זו היתה גם הסיבה לבקשה המיוחדת ולמאמצים הבלתי-נלאיין שנעשו, כדי לקבל 250 מיליון דולר מהסיוע האמריקאי בשקלים ולא בדולרים.

אגב, אומרים לי, זה גם בא להוכיח שמדיניות הדולר-אריזיה של שר-האוצר הקודם מתה, ומעתה כל השקלים יהיו צמודים לשקל ולא-ינפלציה-רני המניות של הבנקים תהיינה צמודות לדולל המיסכן.

ועוד משהו. ייתכן שבקרוב ינפיק בנק ישראל שקל זהב צמוד לשקל, על בסיס מחיר זהב. עתה יותר מתמיד, כדאי העניין — מחיר זהב והכסף בשפלי; כשיחזרו ויעלו, יעלה איתנו גם השקל.

מחיר חריף

לעולם לא תוכלו לנחש מה היתה ההשקעה הטובה ביותר בחודשיים האחרונים ובדולר-אריזי מעיון בכל מיני יומונים ושבוועונים כלכליים החכמתי. באחד מאלה מצאתי שבשווקי הסחרון עלה מחירו של הפילפל האדום בצורת אבק מ-1750 דולר הטונה באמצע ספטמבר, ל-200 דולר הטונה בשבוע שעבר. זהו רווח הון שאינו חייב כמס. מי שיש לו כמה טונות ימהר למכור אותו. בעסקי הפילפל אראפשר לדעת, מחיר עוד עלול לרדת באותו קצב שבו עלה, ואולי אפילו מהר יותר.

כרים לניקוז מים לרהיטי הגן

ומה שעוד ניתן לרכוש הם כרים לניקוז מיהגשמים. כריישיבה לרהיטי הגן עשויים אן הם מוויניל, שבו 20 חורים שרובם ואליה מתנקזים מיהגשמים. המחיר 20 דולר לזוג.

בבורסה מוכרים סרדינים

אלא למיסחר בלבר. אז זהו. מה אפשר לעשות. מניות בנין העלו עובש, ירוקת וריח רע. עכשיו כעניין המניות החופשיות. המומחים אמרו שזה "תיקון טכני". הפעם צריך להאמין על המניות הבנקאיות אין מה לספר. העוברה שבסוף השבוע שעבר היתה התעוררות במניות

סוג בליל	פועלים	א.י.צ.י.צ.	סרדיני	אנז'י	פי.מ.י.	פ.מ.י.	שער יציג \$	מדר הפחיתים לערכי *
82.7	79.7	162.2	93.4	-74.2	123.8	160.1	120	
-	-	-	-	-13.5	0.9	4.5		

אומדן עליית מדר חודש אוקטובר שמונה עשרה אחוז

החופשיות עדיין איננה מרמזת שקרה משהו מיוחד. למשל, שמישהו ראה אור בקצה המינהרה. בהקשר זה אני חייב לכם סיפור נחמד. ראיתם מה קרה למניות של בנין. כרגיל, משהו הריץ אותם, אבל שלא כרגיל, זה שהריץ נשאר עם הניירות ואלה שהלכו איתו "כיכרת דרך" נשארו עם הכסף. אני מכיר אישית את המריץ, בעל עבר עשיר בעיסקי-בורסה. כבר הצליח להוויח בשביל עצמו ובשביל הלקוחות שלו עשרות מיליוני דולרים, ותתפלא, גם להפסיד אותם.

אני רוצה להביא לידיעתכם סיפור שהוא סיפר לי באחת ההודמנויות. ובכן, מעשה כסוחר באחת הערים של פולין של לפני מילחמת-העולם. קנה קרון של קופסות סרדינים. מכר את הקרון בעיר שנייה, וזה שקנה המשיך למכור את הסרדינים שבקופסות לסוחר שלישי והשלישי לרביעי ולחמישי ולשישי והלאה.

עד שהתגלגל אותו קרון לעיר מחוז קטנה, ושם עט עליה סוחר שאינו מבני-ברית. טרח והוציא את הקופסות למחסניו. משהחל מוכר את הסרדינים, התברר עם מהרה שכולם מסריחים ואינם יפים, כמובן, למאלל. אחרי שגמר להתרגו, שאל את מכרו היהודי, איך זה שהקרון מתגלגל מסוחר לסוחר ורק אצלו מסריחים הסרדינים. אמר לו המכר: ראה, אלה אינם סרדינים למאלל.

כרים לניקוז מי הגשם

מי שיש לו גינה ומי שיש לו גם ריהוט של גינה, בוודאי חסר לו העיקר. העיקר זה איך מגינים על רהיטי הגינה בחורף הלח, הקר, והגשום. לעניין זה בא לעזרתכם, שוב, הכולבו המפורסם ומציע לכם את מרכולתו. למשל, הוא מציע סדרה של כיסויים מוויניל מחווק עם שוליים נמתחים, השומר על הכיסא. על הערסל, על השולחן או על השרפרף מגשם ומרטיבות, מליכלוך ומכל השאר. ניתן לניקוז בקלות. נמכר בצבע אחיד ירוק כהה, משהו דומה לצבע של זית טעים. המחירים 19 דולר עד 24 דולר, בהתאם לגודל הכיסוי.

פיתרון החידה שלא היתה ועוד שתיים

אילו הייתי יודע שאריר שינה מעניינים של כמה מ-אוהדי" הבנקים, לא הייתי מגיש לכם את הסיפור על "הבנק שתמיד מרוויח" ואיך קרה שאותו מר אודגו שהפקיד עשרת אלפים שקלים כחשבונו בבנק ומשך את כולם ובכל זאת נשאר חייב לבנק 100 שקלים, אף כי משך רק את שלו. ובכן, פיתרון החידה הוא פשוט. אך תחילה עלי להודות לא' מ', שטיילפן אלי ואמר לי מהי התשובה. תודה.

כאמור הפיתרון הוא פשוט. מסוג "איך לא חשבתי על זה קודם". אין משווים משיכות עם יתרות ובעיקר לא את סיומו. זה חסר משמעות ותיכף תבינו גם למה. נניח שאותו מר אודגו, שהפקיד 10,000 שקלים כחשבונו היה מושך מדי יום 1000 שקלים ורושם מדי יום את היתרה לצד המשיכה. אם היינו מסכמים אחרי 10 ימים סריכל המשיכות (10,000 שקל) ואת סריכל היתרות (45,000) היה המפקיד נשאר חייב לבנק 35,000 שקלים, אף כי משך רק מה שהיה לו.

ועכשיו, כדי שלא יהיה לכם משעמם בלילות החורף הארוכים, תענו מהר: מה שווה יותר — כובע מלא מטבעות של שקל אחד, או אותו כובע מלא במטבעות של 5 שקלים? מי שרוצה באמת להשתעשע, יואיל ופתור את החידה הבאה. הבן של השכן, אבי, קנה אולר ב-500 שקל (מציאה). הוא מכר אותו לבן של השכן השני, רוני, ב-600 שקל. אחרי כמה שעות התחרט וקנה מרוני בחורה את האולר במחיר של 700 שקל ומכר אותו לגדי, גם הוא בן של שכן באותו בית, ב-800 שקל. עכשיו, אם אתם באמת חכמים, תגידו לי בכקשה מה היו תוצאות ה"היזומות" של אבי. הנה האפשרויות: (א) הפסיד 100 שקל. (ב) נשאר "שוה" — לא הרוויח ולא הפסיד. (ג) הרוויח 100 שקל. (ד) הרוויח 200 שקל. (ה) הרוויח 300 שקל. (ו) אף לא אחד מכל אלה.